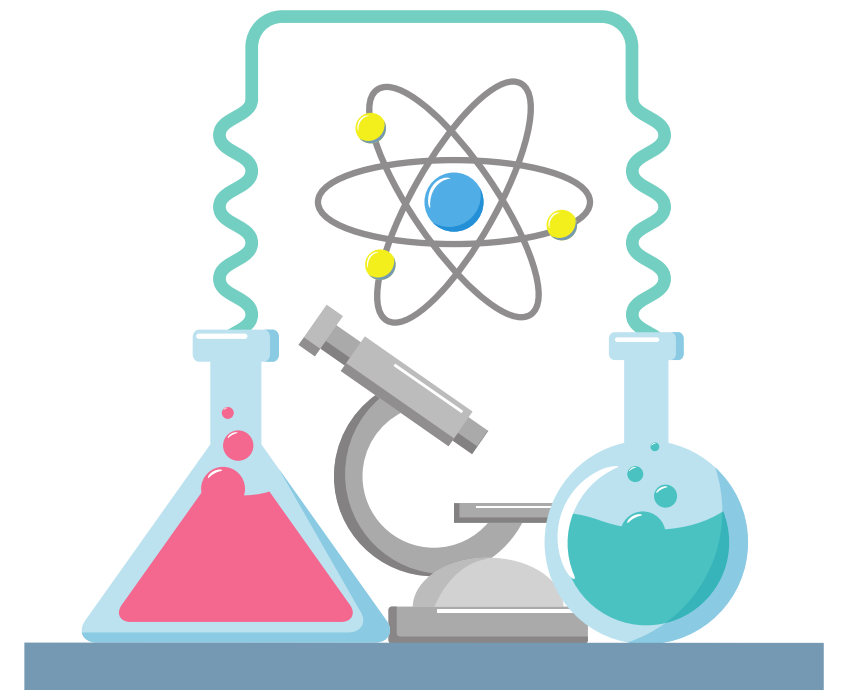
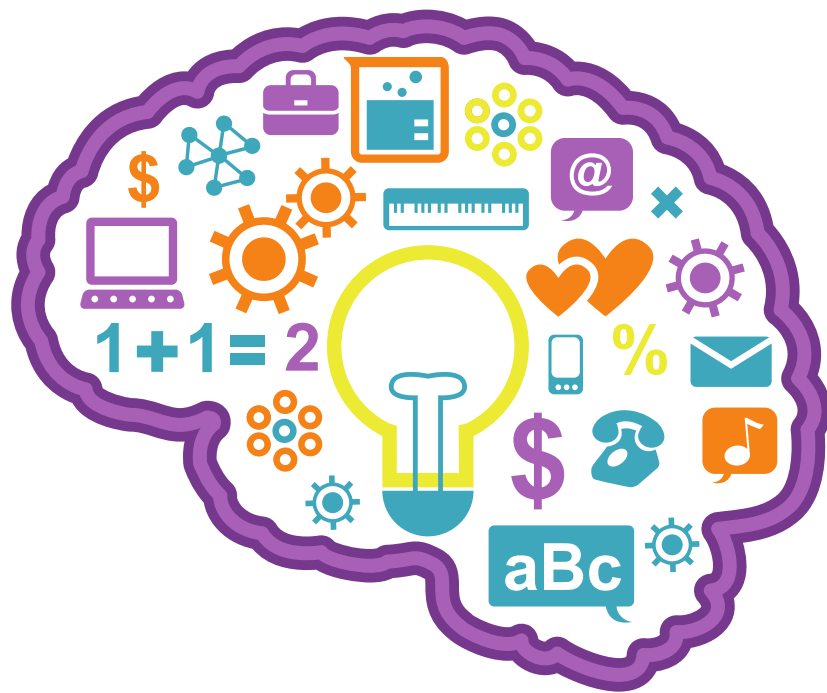

SOSYAL BİLGİLER

4. ÜNİTE

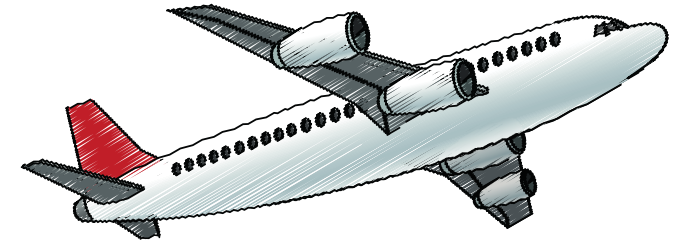
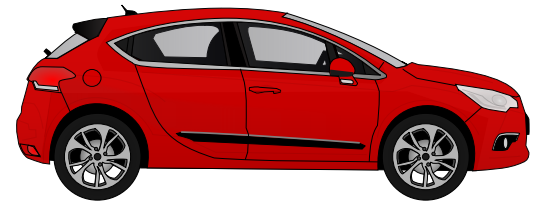
BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Teknoloji: İnsanların hayatını kolaylaştıran her türlü alet, araç ve gereçlerin tümüdür. Ateş, tekerlek, yazı, para, uçak gibi her türlü icat buluş teknoloji ürünleri olarak nitelenebilir.

TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZA OLUMLU ETKİLERİ

- Teknoloji hayatımızın her alanında işlerimizi kolaylaştırır.
- Hastalıkların kısa sürede teşhis ve tedavisinin yapılmasını sağlar.
- Eğitimin daha verimli ve her ortamda yapılmasını sağlar.
- Çok uzak mesafelerdeki insanlarla iletişim kurmamamızı sağlar.
- Ulaşımın daha hızlı ve konforlu olmasını sağlar.
- Bilgiye erişimi kolaylaştırır.
- Üretimi arttırır ve ürünlerin daha ucuz üretilmesinin sağlar.
- Daha güvenli bir çevrede yaşamamızı sağlar.
- Bankacılık işlerimizin kolay bir şekilde yapılmasını sağlar.
- E-devlet, E-okul gibi siteler sayesinde resmi işlerimiz kolaylaşır.

TEKNOLOJİ VE TOPLUM

TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZA OLUMSUZ ETKİLERİ

- Yüz yüze iletişim azalmaktadır.
- Teknoloji bağımlılığı ortaya çıkmaktadır.
- Aile içi iletişim azalmakta ve aile bağı kopmaktadır.
- Toplumdan kopuk sanal yaşam ortaya çıkmaktadır.
- Teknolojik aletlere fazla vakit geçirdiğimiz takdirde zamanımız boşa gitmektedir.
- Şiddet içerikli oyunlar nedeni ile şiddet eğilimli kişilikler ortaya çıkmaktadır.
- Hava, su, toprak ve gürültü kirliliğine neden olabilmektedir.
- Sağlık problemleri ortaya çıkmaktadır.
- Toplumdan kopuk yalnız bireyler ortaya çıkmaktadır.
- Bazı teknolojik aletler nedeni ile dolandırılabiliriz. (kredi kartı)

DOĞRU VE GÜVENİLİR BİLGİ

Eskiden insanlar bilgiye ulaşmak için kitap, gazete, ansiklopedi, dergi vb. basılı kaynakları kullanmaktaydı. Günümüzde ise internet bağlantılı akıllı telefonlar, bilgisayarlar ve tabletler yardımıyla sanal ortamda istedikleri bilgiye ulaşmaktadır.

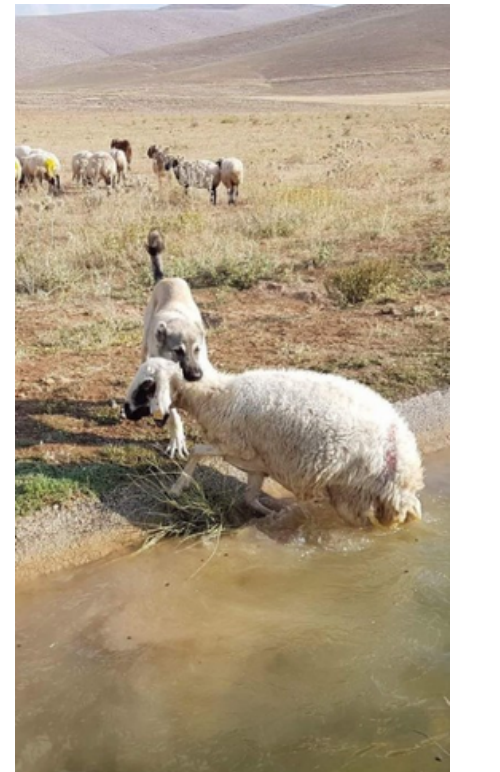
Günümüzde herhangi bir ödevi hazırlarken ya da aklımıza gelen bir sorunun cevabını ararken hemen internete başvururuz. Ancak internetten ulaştığımız her bilgi doğru ve güvenilir değildir. Çünkü herkes internette bilgi paylaşmaya başladı. Bu durumun sonucunda yanlış bilgi çoğalmaya başladı ve “internetdeki bilgilere ne kadar güvenmeliyiz?” sorusunu akla getirdi.

Medyada Gösterilen

Gerçekte Olan

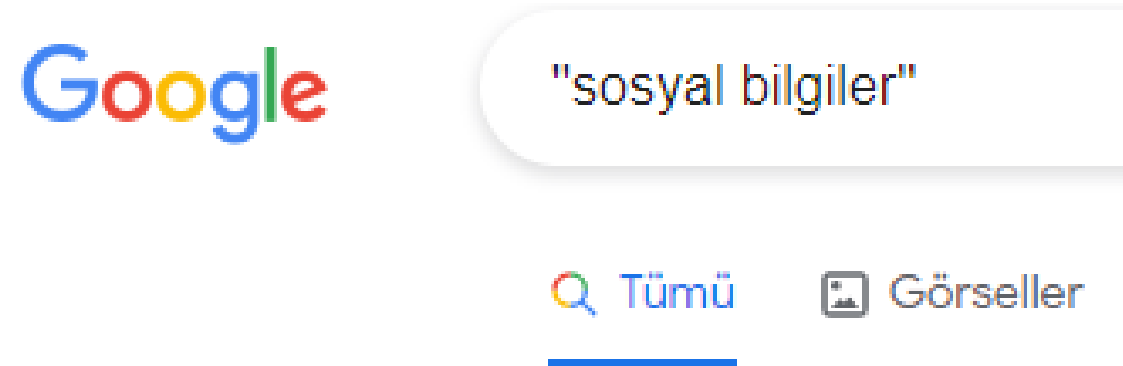
DOĞRU VE GÜVENİLİR BİLGİ

İnternetteki Bilginin Doğru Olduğunu Anlamak İçin;

Tek bir internet sitesinden alınan bilgi ile yetinilmemelidir, elde edilen bilgi farklı internet sitelerinden ya da kaynaklardan karşılaştırılmalı ve doğruluğundan emin olunmalıdır.

İnternette daha doğru sonuçların karşımıza çıkması için arayacağımız anahtar kelimeyi "tırnak" işareti içinde yazarak aramalıyız.

Herhangi bir bilgiyi araştırırken gov, edu ve k12 gibi resmi sitelerden araştırmalıyız.

DOĞRU VE GÜVENİLİR BİLGİ

Bilginin yayınlanma tarihine bakarak güncel olup olmadığını kontrol etmeliyiz.

Ulaştığımız bilgi, “Ne? Nerede? Ne zaman? Nasıl? Niçin/neden? Kim?” (5N 1K) sorularına doğru ve tutarlı cevaplar verebilmelidir

5N e?
asıl?
eden?
erede?
e zaman? **1K** im?

İNTERNETİ NASIL KULLANMALIYIM?

İnternet: Birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. İnternet için genel ağ tanımlaması da yapılır.

Güvenli İnternet Kullanımı

Kişisel Bilgilerimizi (T.C. Kimlik No, annemizin kızlık soyadı, doğum tarihi, şifre telefon numarası) kimseyle paylaşmamalıyız.

Kişisel olmayan bilgisayarları kullanırken (internet cafe) asla şifremizi ve kimlik bilgilerimizi kaydetmemeliyiz

Tanımadığımız kişilerden gelen e-postaları mesajları linkleri açmamalıyız.

İNTERNETİ NASIL KULLANMALIYIM?

Güvenli İnternet Kullanımı

Bilgisayarımıza ve telefonumuza virüs bulaşması tehlikesine karşı dosya indirirken dikkatli olmalıyız. Kaynağına güvenmediğimiz yerlerden dosya ve program indirmemeliyiz.

Bilgisayarımızı ve telefonumuzu virüslerden korumak için lisanslı ve güncel antivirüs programları kullanmalıyız.

Tahmini zor ve farklı karakterlerden oluşan şifreler kullanılmalı ve kimse ile paylaşılmamalıdır.

İNTERNETİ NASIL KULLANMALIYIM?

Güvenli İnternet Kullanımı

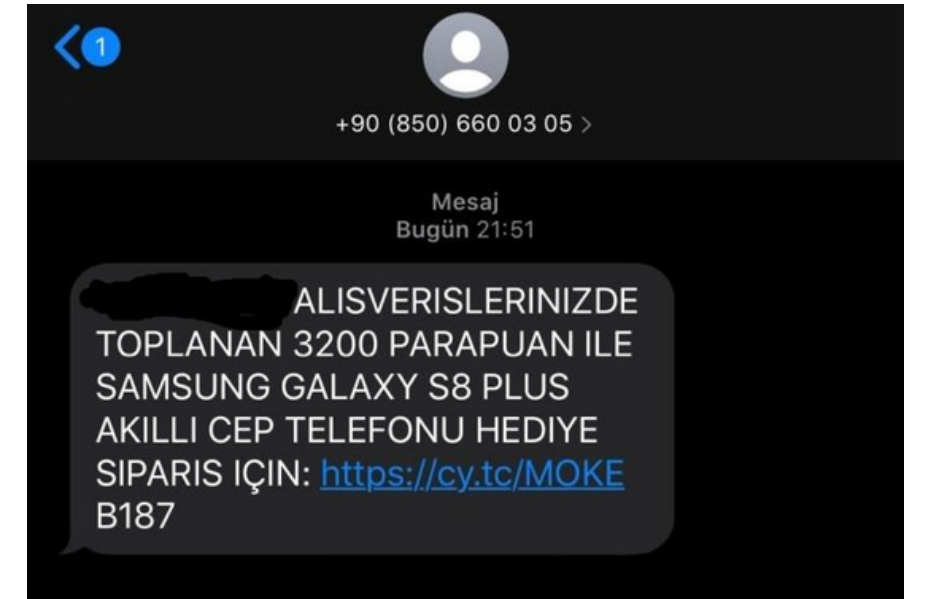
İnternet ortamında kimseye güvenmeyin. Tanımadığınız kişilerle sosyal medyada arkadaş olmayın, sohbet etmeyin.

İnternet ortamında sizi rahatsız eden şeylerle karşılaştığınızda ailenize, öğretmenlerinize ya da ilgili kurumlara şikâyet edebilirsiniz.

İnternette yada SMS yoluyla "Ödül Kazandınız", "Bedava" gibi mesajlara asla itibar etmeyiniz. Gerekli yerlere şikayette bulununuz.

İNTERNETİ NASIL KULLANMALIYIM?

Güvenli İnternet Kullanımı

Sitelerin güvenli olduğunu bildiren **https** güvenlik protokolünün olup olmadığına dikkat etmeliyiz. **Yoksa o siteden alışveriş yapmamalıyız.**

Ödeme yaparken **3d Secure** güvenlik sistemini kullanmalıyız. Önceden tanımladığımız telefon numaramıza şifre gelmeli ve o şifreyi girerek alışverişi tamamlamalıyız.

Şifre girerken **sanal klavye** ve ödeme yaparken sadece o alışverişe mahsus **sanal kart** kullanmalıyız.

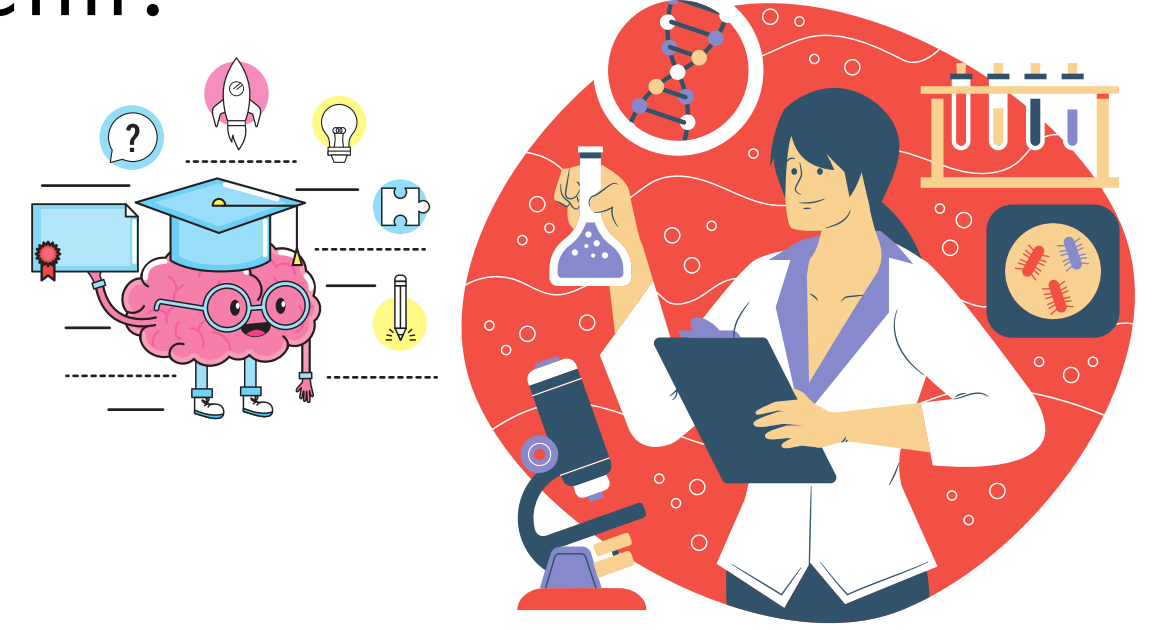

BİLİM İNSANLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ

İcat (Buluş): Bilinen bilgilerden yola çıkarak **yeni bir şeyi ilk kez ortaya koymaya** denir.

Mucit: Yeni **bir buluş ortaya koyan**, **icat eden kişiye** mucit denir.

Günlük hayatta kullandığımız birçok araç gereç vardır. Bunlar **buluşlar** ve **teknolojik gelişmelerle** hayatımıza girmiştir. İcat ya da buluş adını verdiğimiz bu araçlar hayatımızın her alanında.

- **Takvim**, **teleskop**, **hesap makinesi**, **bilgisayar**, **telefon**, **ampul**, **televizyon** vb.

Buluşlar, insanlığın **ihtiyaçlarını karşılama** ve karşılaştığı problemleri çözme **gayret** ve **merakından** doğmuştur.

BİLİM İNSANLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ

Bilim: Deneye dayanan yöntemlerden ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgiye denir.

Bilim insanı: Deney ve gözlemi kullanarak araştıran, bilgi toplayan ve doğru bilgiyi yanlış bilgiden ayırmaya çalışan kişilere bilim insanı denir.

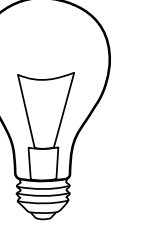
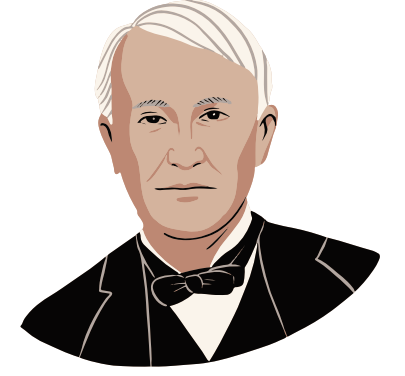
- Araştırmacıdır.
- Sorgulayıcıdır.
- Meraklıdır.
- Eleştiriye açıktır.
- İyi bir gözlemcidir.
- Kararlıdır.

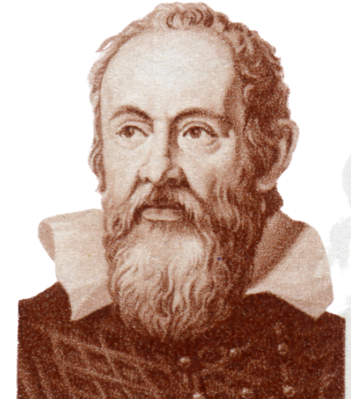
- Planlı çalışır.
- Tarafsızdır. (Objektiftir)
- Azimlidir.
- Sabırlıdır.
- Hayal gücü gelişmiştir.

BİLİM İNSANLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ

Edison: Azimle, sabırla ve kararlı bir şekilde çalışan Edison iki binin üzerinde başarısız deney yapmış ve bu deneyler sonucunda ampulü bulmuştur.

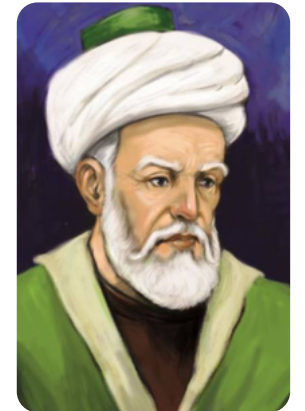
Galileo: İtalyan astronom fizikçi, mühendis, matematikçi ve filozoftur. Teleskopu astronomi alanında kullanan ilk bilim adamıdır. Dünyanın güneş çevresinde döndüğünü savunmuştur.

İbn-i Sina: Hastalıkların nedenini deney yaparak, sabırla ve başarısızlıktan korkmadan bulmaya çalışmıştır. El Kanun Fi't tıp (Tıbbın Kanunu) kitabı vardır.

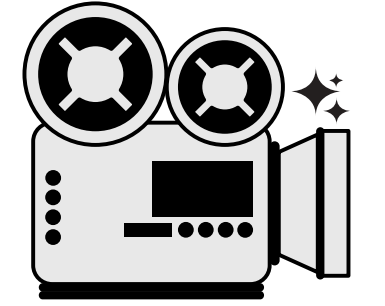
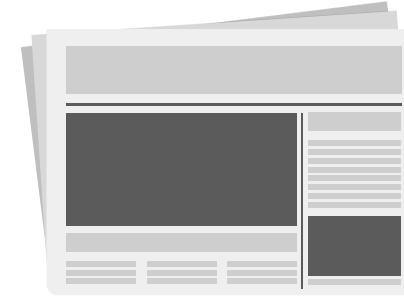

Farabi: Avrupa'da Muallim-i Sani (ikinci öğretmen) olarak bilinir. Felsefe ve mantık alanında yaptığı çalışmaları ile büyük ün kazanmış Müslüman bilim adamıdır.

ARAŞTIRMA YAPIYORUM - BİLİMSEL ETİK

Bilgi edinmek amacıyla kullandığımız yayınlara **bilgi kaynakları** denir. **Gazete, dergi, kitap, ansiklopedi, internet**, konu hakkında **uzman kişiler, belgeseller** gibi kaynaklardan bilgi edinebiliriz.

Bilimsel Araştırma Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. İlk aşamada her zaman **konu belirlenir**.
2. Araştırma konusu hakkında bilgi edineceğimiz **kaynakları temin etmeliyiz**.
3. Bilgi kaynaklarından araştırma konusuna uygun **bilgileri derlemeliyiz**.
4. Edindiğimiz bilgileri **aslına uygun bir şekilde almalıyız**. (dipnot vb.)
5. **Kaynakça** hazırlamalıyız.

ARAŞTIRMA YAPIYORUM - BİLİMSEL ETİK

Kaynakça: Yapmış olduğumuz bir araştırmadaki **yararlandığımız kaynakları belirttiğimiz bölüme** kaynakça denir.

Yararlandığımız kaynağın sahibinin emeğine karşı saygı duymak ve emek hırsızlığı yapmamak için yararlanılan kaynaklar kaynakça bölümünde belirtilmelidir.

Eserimizi hazırlarken yararlandığımız kaynakları kaynakça bölümünde belirtmezsek **teelif haklarını ihlal ederiz**. Teelif haklarını ihlal etmek **suçtur**.

KAYNAKÇA

- American Psychological Association. (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5. bs.). Washington, DC: American Psychological Association.
- Day, R. A. (1998). *Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayınlanır?* (G. Alay, Çev.). Ankara: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu.
- Dees, R. (1997). *Writing the modern research paper* (2. bs.). Boston: Allyn and Bacon.
- Dodds, J. (2003). *The ready reference handbook: writing, revising, editing* (3. bs.). New York: Longman.
- Durkin, D. B. (1987). *Writing in the disciplines*. New York: Random House.
- Gibaldi, J. (2003). *MLA handbook for writers of research papers* (6. bs.). New York: Modern Language Association.
- Hart, C. (1998). *Doing a literature review: releasing the social science research imagination*. London: SAGE.
- How to acknowledge what you've read*. (2003). Erişim: 2 Ekim 2003, <http://www.lib.monash.edu.au/>

Kaynakça Belirtilmezse Ne Olur?

- **Bilgi hırsızlığı** yani **intihal** yapmış oluruz.
- Eser sahibinin emeğine **saygı göstermemiş** oluruz.
- Araştırmamız **bilimsellikten uzak** olur.
- Araştırmamızın **güvenilirliği kalmaz**.

İntihal: Başkasına ait bir fikri, düşünceyi kendisinin gibi gösterilmesine intihal denir. İntihal yapmak **teelif haklarını da ihlale girer**.

Teelif Hakkı: Bir fikir veya sanat eserini (kitap, resim, beste) meydana getiren kişinin, bu eserden doğan **maddi manevi haklarının tümüne** denmektedir.

Teelif hakkı ile korunan eserler yandaki sembol ile gösterilir.

Kaynakça Belirtirken;

- 1.Eser sahibinin soyadı
- 2.Eser sahibinin adı
- 3.Eserin adı
- 4.Yayınevi bilgisi
- 5.Basıldığı Yer (Şehir)
- 6.Basım Tarihi

KAYNAKÇA

KİTAP VE ANSİKLOPEDİLER

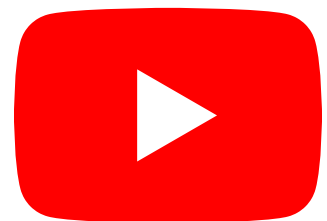
Aktan, C. (2003). *Hak ve Özgürlükler Antolojisi*. Ankara: Mina Yayıncılık.

Akyüz, E. (2015). *Çocuk Hukuku*. Ankara : Pegem Akademi.

BİZE DESTEK OLMAK İÇİN VİDEOLARIMIZI BEĞENİP KANALIMIZA ABONE OLMAYI UNUTMAYIN

Ticari amaç dışında, dijital ve fotokopi ortamında kullanabilirsiniz.
Kanal adresi ve yazan kişi adı belirtilerek başka ortamlarda paylaşılabilir.

Buğra ARSLAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Sosyal Bilgiler Dersliği

@sosyalbilgilerdersligi